

diskrimineras de i konkurrensen med de utländska om placerarnas kapital. Det finns redan nu utländska investmentbolag, som specialiserat sig på skandinaviska aktier.

Under återopande av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 90 besluta att aktiefonder och investmentbolag icke skall vara skattskyldiga för realisationsvinst på aktier m. m. vilka avyttras efter minst fem års innehav samt att vederbörande utskott måtte utforma härför erforderlig lagtext.

Stockholm den 29 april 1966

Hans Nordgren (h) Filip W. Fridolfsson (h) Kurt Söderström (h)

Nr 920

Av herr Nordgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 90, med förslag till lag om ändrad lydelse av 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I modern civilrättslig och skatterättslig lagstiftning har man sökt undanröja hinder för samgående av företag. Anledningen härtill är en önskan att underlätta strukturrationaliseringen inom näringslivets olika grenar. Den ökade frekvensen av olika former av samgående i dylikt syfte är påtaglig i alla industriländer. I flertalet av dessa länder har lagstiftningsåtgärder redan vidtagits. Så är t. ex. fallet i åtskilliga västeuropeiska länder samt i USA. På skatteområdet innebär dessa lagstiftningsåtgärder att man sökt utforma skatterna så att dessa icke skall träffa dylikt samgående. Strävandena har alltså gått ut på att eliminera skattekostnaderna för åtgärder vidtagna i strukturrationaliseringssyfte.

Verkställda statistiska undersökningar visar att denna strukturrationaliseringsprocess accelererar i Sverige, och i åtskilliga remissyttranden från näringslivets organisationer, Kooperativa förbundet m. fl. har hävdats att en beskattning av aktievinster icke bör medföra kostnader för sådan strukturrationalisering. Departementschefen har anslutit sig till denna uppfattning och förordar i propositionen ett särskilt dispensförfarande.

Såsom i några remissyttranden framhållits är det utomordentligt väsentligt att det skatterättsliga läget är klart då förhandlingar inleds om en försäljning av aktier i och för samgående. Dessa förhandlingar är ofta

långdragna och kräver betydande tekniska och ekonomiska utredningar. Departementschefen framhåller på tal härom att det inte är möjligt att i lagtexten närmare ange de fall då en försäljning skall fritas från beskattning. Även om det icke låter sig göra att fixera samtliga fall är det dock av betydande värde om lagtexten kunde innehålla klara regler för några s. k. normalfall. En dispensregel skulle då gälla i övriga fall. På grundval av det material som remissinstanserna ställt till förfogande anser vi det möjligt att införa entydiga regler för följande två situationer. Den första är när aktier i ett företag förvärvas av ett annat aktiebolag och köpeskillingen erläggs i form av nyemitterade aktier i det köpande bolaget. Det andra fallet är försäljning av större poster av aktier, vilka representerar ett väsentligt inflytande i företaget. I svensk skattelagstiftning ävensom i åtskilliga av våra dubbelbeskattningsavtal har 25 procent av röstvärdet i ett aktiebolag ansetts utgöra en sådan väsentlig del. Sålunda behandlas i 1960 års KF med provisoriska bestämmelser om beskattning av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall dylika 25-procentiga innehav enligt särskilda regler, vilka innebär skattefrihet för utdelning för det mottagande bolaget. Vi förordar därför att skattefrihet vid försäljning skall gälla om en eller flera säljare under ett och samma kalenderår till en och samma köpare säljer aktier som representerar minst 25 procent av samtliga aktier i ett aktiebolag.

Med den av oss föreslagna tekniken skulle några av de väsentligaste försäljningarna i strukturrationaliseringssyfte icke medföra beskattning och dispensmyndigheten därmed befrias från ett tidsödande arbete. Samtidigt vinnes den klarhet som näringslivet behöver för att i möjligaste mån uppnå rationellt samgående.

Vad slutligen angår dispensregelns utformning har i den föreslagna lagtexten intagits uttrycket »strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt». Orden »önskvärd från allmän synpunkt» har icke precisrats i propositionen. Enligt vår mening är denna formulering alltför löslig och kan leda till olikformighet i tillämpningen. Vi anser därför att de angivna orden bör utgå.

Under återopande härav hemställer vi,

att riksdagen måtte med ändring av den i Kungl. Maj:ts proposition nr 90 föreslagna lydelsen av 35 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen antaga följande författningsförslag:

35 §.

— — —

»Såsom skattepliktig realisationsvinst skall ej anses vinst, vilken uppkommit genom avyttring till ett aktiebolag av aktier i ett annat aktiebolag, innehavda minst fem år, mot likvid av nyemitterade aktier i det förvärvande aktiebolaget.

Skattepliktig realisationsvinst skall ej heller anses uppkomma vid avyttring av aktier, innehavda minst fem år, under förutsättning att avyttringen skett under ett kalenderår och till samme köpare samt omfattat minst en fjärdedel av samtliga aktier i aktiebolaget. Kan tillämpningen av reglerna om beskattning av vinst vid avyttring av aktier i andra fall än som nu nämnts antagas hindra strukturrationalisering, äger Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer medgiva befrielse därifrån, om företag som beröres av strukturrationaliseringen gör framställning därom senast den dag avyttringen sker.»

— — —
Stockholm den 29 april 1966

Hans Nordgren (h) Filip W. Fridolfsson (h) Kurt Söderström (h)

Nr 921

Av herrar Sterne och Antonsson, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 90, med förslag till lag om ändrad lydelse av 35 § 2 och 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

(Lika lydande med motion nr 751 i Första kammaren)

Remissinstanserna till aktievinstutredningen har framhållit det angelägna i att försäljningar företagna i strukturrationaliseringssyfte undantas från beskattning, så att inte angelägna åtgärder på detta område försvåras genom uttagande av aktievinstskatt. Departementschefen har i propositionen anslutit sig till denna uppfattning och föreslår ett särskilt dispensförfarande med hänsyn till svårigheterna att i lagtext ange de fall, då en försäljning skall fritas från skatt. Emellertid är uttalandena i propositionen beträffande vilka fall, som bör bli föremål för befrielse, kortfattade och oklara. Ett klagande beträffande dispensinstitutets omfattning framstår därför som nödvändigt. Det är nämligen av synnerlig vikt för de skattskyldiga, att det skatterättsliga läget är klart i detta hänseende, när förhandlingar inleds om företagsöverlåtelser. Av flera skäl kan det vara svårt — ibland omöjligt — eller olämpligt att före förhandlingarnas slutförande ansöka om dispens. Reglerna bör vara så klara, att de kan tjäna till vägledning vid förhandlingar om samgående.

I propositionen anföres, att det i regel torde föreligga förutsättningar